

AÇIŞ KONUŞMASI

Seçkin İNCEEFF,
Maden Mühendisleri
Odası Başkanı

Sayın Konuklar,
Sayın Delegates, Sayın Meslektaşlarım,
Değerli Basın Mensupları,

Her iki yılda bir düzenlenen ve bugün dokuzuncusuna ulaştığımız Türkiye Madencilik Bilimsel ve Teknik Kongreleri, sektörümüzün bilimsel, teknik ve kültürel yapısı içinde çok özel bir yere sahiptir.

Kongremizin bugün ulaştığı boyutlar, sektörümüzdeki en önemli organizasyon niteliğini taşıması, artık hemen her bilimsel çalışmaya kaynak olarak adını vermesi ve nihayet ansiklopedik bir olay olmasının iki ana nedeni vardır. Bunlardan birincisi Odamızın saygı duyulacak bir geçmişe sahip olmasıdır. Diğeri ise yıllardır Maden Mühendisleri Odası'nda bu tür organizasyonlarda kendini görevli sayan tüm meslektaşlarımızın onurlu ve insan üstü çabalarıdır.

Sektörümüzün genel bir değerlendirmesini yapmak, dünü kaba hatlarıyla irdelemek, bugünün sorunlarını vurgulamak, geleceğe yönelik önerilerde bulunmak bu kongrenin amacıdır.

Biz, madenciliği toplumsal refaha giden ve ülke ekonomisinin canlılığı için gerekli uzun bir yolun hiç bitmeyen ilk aşaması olarak görmekteyiz. Çünkü madencilik, gerekli yatırımlar yapıldığı zaman kaynak yaratma potansiyeli en yüksek olan sektördür.

Ancak sektörümüzün bugünkü düzeyi pek içaçıcı değildir. Tutarlı yatırım ve üretim politikaları saptanamamıştır. Ülkemizin madencilik politikası nedir diye bir soru sorulsa verilecek yanıt ne yazık ki yoktur. Madenlerimizin yenilenemez ve tükenir olduğu, madenlerimizde gelecek kuşakların da hakkı olduğu çoğu kez bildirilmiştir.

Bu nedenlerle madenlerimiz uzun sürelerle dış ticaret açıklarını kapatmak için değerlendirilmiştir. Çoğu ham olarak ya da yarı ham olarak dünün ya da bugünün eko-

nomik açıklarını kapatmak için satılmaktadır. Krom rezervlerimiz bu yüzden artık eritilmiştir. Sektördeki plansızlık ya da daha genelde madencilik politikasından yoksun oluşumuz öyle durumlar oluşturmaktadır ki, yıllardır dışarıya sattığımız bazı madencilik ürünlerini artık sürekli dışardan alma durumunda kalıyoruz. Bunun da en belirgin örneği taşkömürüdür.

Sektörümüzde genelde üretim, potansiyelinin çok altındadır. Buna neden de sektörümüzün 1940'lardan sonra yatırımlardan aldığı payın son derece düşük olmasıdır. 1930'lu yıllarda Birinci Beş Yıllık Sanayi Planında madencilik sektörünün yatırımlardan aldığı pay % 27 idi. İkinci Dünya Savaşı nedeniyle uygulanamayan İkinci Beş Yıllık Sanayi Planında ise bu pay % 49 dolaylarındadır. Oysa bu oran giderek 70'li ve 80'li yıllarda yüzde 3-5'lere kadar düşmüştür.

Ayrıca genelde çok yanlış bilinen ve çoğu kez yanlış olarak -kullanılan önemli bir kavramdan söz etmek isterim. Gerek sektörün içinden gerekse dışından zaman zaman Türkiye bir hammaddeler hazinesi olarak nitelendirilmektedir. Oysa birkaçı dışında, bilinen rezerv olarak ülkemiz fakir bir konumdadır. Türkiye'nin madensel varlığının aranması kuşkusuz tamamlanmamıştır. Henüz aramalar yetersizdir. Bu aramaların bitmesi de söz konusu değildir. Ancak bugünkü veriler ile bir kaç tür maden dışında hiç te çok zengin bir hazineye sahip değiliz. Salt bu gerçek bile Ulusal Madencilik Politikasının zorunluluğunu gündeme getirmektedir.

Madenlerimiz yenilenemez, tükenir, üzerinde gelecek kuşakların da hakkı olan en değerli kıt ulusal hazineleri mizdir. Onların aranmasında, üretilmesinde ve son ürün olarak toplumumuzun hizmetine sunulmasında koşullarımıza uygun bilimsel yöntem ve teknolojilerin her yönü ile dikkatli bir şekilde seçilmesi ve kendimize özgü teknolojinin gelişimi için çaba harcanmalıdır. Bu ulusal, değerli, kıt hazinelerimizin değerlendirilmesini de ulusal önemine uyumlu bir şekilde ve yöntemlerle yapmak, sektörümüzün ve ülkemizin geleceği açısından son derece önemlidir.

Sektörümüzün hukuki yapısının yeniden düzenlendiği şu günlerde dikkatimizi çeken bir çok noktanın içinden ikisini burada belirtmek isterim. Bor minerallerinin ve tronanın aranması, işletilmesi ve değerlendirilmesi konusunda görevli otoritelerin ancak kamu kuruluşları olmasında büyük yarar görmekteyiz. Burada belirtmek istediğim ikinci nokta da maden mevzuatının uygulanmasında her aşamada, aramadan pazarlamaya kadar "sorumlu kademede", maden mühendisinden yararlanılması dileğidir. Bu, sektörde çalışanların yaygın, ısrarlı ve haklı dileğidir. Bu dilek gerçekte sektöre matematiğin, fiziğin, fenin, mühendisliğin daha fazla girme arzusundan başka bir şey değildir.

Bu kongrede, sektörümüzün yapısını bir kez daha gözden geçireceğiz. Bilimsel ve teknik içerikli bildirimlerimiz geliştireceği önerileri ile inanıyorum ki sektörümüzün sorunlarına biraz daha ışık tutacak ve en doğru önerileri gündeme getirecektir.

Konuşmamı bitirirken, bu kongremizin gerçekleşmesinde emeği geçen ve katkıları olan tüm kişi ve kuruluşlara teşekkür eder, Kongre Yürütme Kurulu'ndaki meslektaşlarımı kutlar, hepinizi saygı ile selamlarım.